

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 4 - 1954

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S TV E R T R O U W E L I J KMaandoverzicht no. 4 - 1954I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	De C.P.N. en haar hulporganisaties	"	6
III	Vakbeweging	"	13
IV	Andere stromingen	"	19
V	Activiteit van Indonesiërs, Chinezen, Surinamers enz.	"	21
VI	Overzicht der stakingen in April 1954	"	23

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAALBeria's nalatenschap

De geschiedenis van de Sowjet-Unie heeft aangetoond, dat de heersers van het Kremlin het niet kunnen stellen buiten een met grote bevoegdheden bekleed staatsveiligheidsapparaat. In de loop van ruim 35 jaar heeft het, wel van naam maar niet van aard wisselend, talloze zuiveringen voorbereid en ten uitvoer gebracht. Alleen reeds drie van zijn opperste chefs moesten hun macht, onder beschuldiging van contra-revolutionnaire praktijken, met het leven bekopen, van wie de laatste L.P. Beria.

Hij stelde zich na Stalin's dood aan het hoofd van het Ministerie van Binnenlandse Zaken (M.V.D.), waarin het tot dan zelfstandige Ministerie van Staatsveiligheid (M.G.B.) destijds opging.

Na reeds sinds 1946 de feitelijke controle op Binnenlandse Zaken en Staatsveiligheid te hebben uitgeoefend, trad Beria in Maart 1953 in het openbaar op als minister van het alles beheersende M.V.D. (inclusief het M.G.B.). Zoals bekend werd Beria eind Juni 1953 gearresteerd. De liquidatie van hem en van zes medebeklagnen werd aan de vooravond van Kerstmis 1953 officieel bekend gemaakt.

Niet het minst uit de openbare aanklacht van vorig jaar December tegen de "verrader" Beria valt af te leiden hoe beducht zijn medeleden in het collectieve bewind der USSR wel moeten zijn geworden voor deze controlerende en executieve almacht in de Staat, waarop zij zelf geen of een onvoldoende greep hadden.

Malenkow, Chroestsjow e.a. zullen in Beria's positie --en zijn persoon was daarvan niet te scheiden-- een dodelijke bedreiging van hun eigen politiek en maatschappelijk welzijn hebben gezien. Het is begrijpelijk dat zij een reorganisatie van de geheime dienst overwogen teneinde voor zichzelf en hun aanhang minstens de voorwaarde te scheppen voor een betrekkelijke veiligheid.

Het heeft nog tot eind April jl. geduurd voordat de instelling van een speciaal "Comité van Staatsveiligheid" (K.G.B.) werd bekend gemaakt. Dit comité komt dus in de plaats van het Ministerie van Staatsveiligheid (M.G.B.), hetwelk in Maart 1953 door Beria was opgenomen in zijn Ministerie van Binnenlandse Zaken (M.V.D.).

Het "Comité van Staatsveiligheid" is thans blijkens een officieel decreet geplaatst onder het collectieve toezicht van de Raad van Ministers der Sowjet-Unie, waarmee ook in het openbaar de dominerende positie van het M.V.D. is opgeheven. Weliswaar is Serge N. Kroeglow tot minister van Binnenlandse Zaken benoemd doch hij blijft in die functie een figuur van het tweede plan omdat hij de politieke sleutelposities van Beria niet heeft overgenomen. Deze was nl. lid van het Presidium van de CPSU en de vice-premier.

VERTROUWELIJK

Alle aangelegenheden betreffende Staatsveiligheid ressorteren voortaan onder het : nieuwe "Comité van Staatsveiligheid"(K.G.B.).

Generaal Iwan Alexandrowitsj Serov is tot voorzitter benoemd. Hij wordt gekenmerkt als een man uit de school van Beria.

Zowel Kroeglov als Serov zijn voortgekomen uit de geleiders der geheime staatspolitie, waarin zij opklommen tot de rang van (M.V.D.)-generaal. Beiden ontvingen deze onderscheiding in 1945. Zij hebben echter met het eigenlijke militaire apparaat niets uitstaande.

Generaal Serov was plaatsvervanger van maarschalk Georgi K. Zhoekov toen deze na het einde van de tweede wereldoorlog Sowjet-legerleider in Duitsland was.

In 1952 werd Serov met enige andere functionarissen van de geheime politie onderscheiden met de Orde van Lenin ter beloning van hun verdienste voor de aanleg van het Wolga-Donkanaal (N.B. de geheime staatspolitie was ten nauwste betrokken bij het toezicht op de dwangarbeiderskampen, waaruit het gros der werkkrachten voor dit reusachtige project van de "socialistische opbouw" werden gerequireerd).

Uit de Sowjet-Russische pers is inmiddels bekend geworden dat ook in de verschillende Sowjet-Russische republieken reorganisaties zijn doorgevoerd t.a.v. de Staatsveiligheid. Volgens deze berichten hebben sedert medio Mei jl. in zeven republieken de ministers van binnenlandse zaken deze functie opgegeven om het voorzitterschap te aanvaarden van nieuw geformeerde Comité's van Staatsveiligheid in die republieken. Deze comité's nemen de functies over die nog een jaar tevoren werden vervuld door het (centrale) Ministerie van Staatsveiligheid (M.G.B.).

Het is geenszins onmogelijk dat deze thans ten uitvoer gebrachte decentralisatie van het apparaat der geheime politie een voorzbrgsmaatregel is tegen het opnieuw ontstaan van een staat in de Staat -zoals onder Beria- met alle daaraan verbonden onheilzame gevolgen.

Uit de nieuwe situatie zijn inmiddels talrijke tegenstrijdige conclusies getrokken. Sommige westerse waarnemers zien door deze reorganisatie de macht van Malenkow versterkt, die h.i. steeds meer naar de eenmansdictatuur zou neigen.

Andere Rusland-kenners, bijv. Borkenau, menen daarentegen dat Chroestsjow zijn rivaal Malenkow gaat voorbijstreven, hetgeen zij mede afleiden uit de successen van eerstgenoemde bij het doen bezetten van een aantal sleutelposities door zijn vertrouwensmannen.

Huidige machtsverhoudingen

In het vorige maandoverzicht werd opnieuw gewezen op het stijgen van het aanzien van de eerste partijsecretaris der CPSU, zulks n.a.v. de officiële viering van Chroestsjow 's 60e verjaardag. Het bijzondere daarbij was, dat voor de

VERTROUWELIJK

eerste maal na de dood van Stalin ook felicitaties van negen buitenlandse communistische partijen werden gepubliceerd. Zelfs Lazar M. Kaganowitsj bleef van dit eerbetoon in het openbaar verstoken toen hij in November 1953 eveneens zijn 60e verjaardag herdacht, waarbij hem wel hulde uit de Sowjet-Unie zelf werd betuigd.

Het blad van de Sowjet-vakbeweging "Trud" maakte nog onlangs melding van Chroestsjow's benoeming in een leiding gevende functie van militaire aard. Of het hier gaat om een plaats in het door Malenkow gepresideerde "Staatscomité voor Defensie" is niet duidelijk geworden. Volgens persberichten werd bedoeld comité niet met name genoemd. Er zijn dus genoeg aanwijzingen om te veronderstellen, dat Chroestsjow een steeds machtiger personage wordt. Het blijft nochtans een open vraag of deze uitbreiding van zijn macht ten koste van premier Malenkow gaat.

De jongste hervorming van Binnenlandse Zaken en Staatsveiligheid behoeft geenszins uitsluitend te worden gezien als een eventuele manoeuvre van een der om de alleenheerschappij strijdende topfiguren. Het kan best zijn, dat de uitkomst van de jongste veranderingen een weloverwogen compromis der collectieve leiders is. Aldus handelende zouden zij er mede kunnen trachten te voorkomen, dat zij, zoals onder Beria, opnieuw worden belaagd door een machts- en terreurinstituut, dat hen individueel of groepsgewijze boven het hoofd uitgroeit. In dat licht bezien is de rechtstreekse controle van de collectieve ministerraad op het Comité van Staatsveiligheid een alleszins begrijpelijk symptoom.

Wereldvrede Raad

/zich Ofschoon Genève nog geen opheldering bracht kwam de voltallige Wereldvrede Raad eind Mei jl. bijeen in Berlijn. Dit lichaam moest/onder deze omstandigheden wel beperken tot het geven van zeer vlak gestelde directieven. Men vindt ze kort samengevat in hoofdstuk II van dit overzicht (Mantelorganisaties). Voorshands moeten de vredesactiviteiten aan vage algemeenheden gekoppeld blijven.

Molotow heeft het tot heden ook in Genève weer verstaan al pratende niet meer dan het gesprek gaande te houden, waarbij voortdurend dreigende impasse's op militair-technisch en politiek terrein eventuele verwachtingen van het Westen temperen.

De strijd tegen de E.D.G. en de remilitarisatie van West-Duitsland, met of zonder integratie in het door de communisten verfoeide Europese leger, duurt onverminderd heftig voort. Ook de C.P.N. houdt haar propaganda en agitatie afgestemd op het kweken van onlustgevoelens.

VERTROUWELIJK

Oost-Duitsland bereidt een volksreferendum over de hereniging van het land voor. De S.E.D. heeft zich in de jongste periode opvallend beijverd in haar persorganen de dreigingen van het atoomwapen te concretiseren. Deze publicaties, waaraan men een documentair karakter trachtte te verlenen, keerden zich vooral tegen de Amerikaanse bezetters.

In naam van het zgn. vredesverlangen der volkeren werd voorts op de noodzaak gewezen om de weer opgelapide Stockholm-actie een massaal karakter te geven. Naast dit ageren tegen de atoomwapens wordt in alle toonaarden aanbevolen tot samenwerking met alle patriotten, ongeacht hun sociaal en politiek milieu.

Aan de vooravond van het XIIIe Franse Partijcongres heeft de P.C.F. het brede nationale front met veel élan opnieuw aanbevolen als redding uit de nood, waarin de volkeren van Europa, bovenal Frankrijk, zouden zijn geraakt door Amerikaanse interventie.

Het ziet er naar uit, dat de afgezette organisatie-secretaris der P.C.F., Auguste Lecoœur, op korte termijn het lot zal delen van Marty e.a. "ontspoorden". Desbetreffende publicaties in l'Humanité verraden de opzet om definitief met Lecoœur te breken.

Het W.V.V.

De besluiten van het Executief Bureau van het Wereld Vak Verbond, dat van 23 tot 28 Maart jl. in Wenen vergaderde duiden erop dat de hoofdtak van deze grootste internationale massa-organisatie der communisten moet liggen in het organiseren van "eenheid van actie", vooral met de socialistische werkers zowel nationaal als internationaal. Men wil die eenheid blijkbaar zoveel mogelijk baseren op materiele eisen met het vermijden van politieke controversen. In hoofdstuk III wordt daaraan enige aandacht besteed, alsmede aan de plannen om de Internationale Beroeps Afdelingen van het W.V.V. te activeren.

Moskou maakt in toenemende mate gebruik van de stad Wenen als zetel van enige zijner internationale frontorganisaties, i.c. Wereldvakbeweging, Wereldvredesraad en oud verzetstrijders (F.I.R.)

Achter het IJzeren Gordijn houdt het Kremlin zich intensief bezig met nijpende vraagstukken der volksdemocratische regimes, die vooral op landbouwgebied in de knoei zitten.

Worosjilof verscheen op het eind Mei begonnen derde Hongaarse partijcongres te Boedapest. Hij kwam daar niet als staatshoofd der USSR, maar als lid van het Presidium van het Centraal Comité der CPSU. Hij waarschuwde o.m. tegen de gevaren van een eenmansbewind, spoorde aan tot

VERTROUWELIJK

verhoogde waakzaamheid en strijd tegen de oorlogsbrandstichters. Voorts heeft Chroestsjow, de eerste secretaris der C.P.S.U. zich in hetzelfde tijdvak naar Praag begeven ter bijwoning van het partijcongres der Tsjechische communisten. Tevoren deed hij, zoals bekend, hetzelfde in Warschau, waar de Verenigde Poolse Arbeiders Partij enkele maanden geleden congresseerde.

De Sowjet-leiders maken zich kennelijk op de eerste plaats bezorgd over de slechte stand van zaken in de voedselvoorziening annex de landbouw. De toestand in de volksdemocratieën is kennelijk niet rooskleurig, waarop mede de vermaningen van beide genoemde Sowjet-leiders, respectievelijk in Boedapest en Praag geuit, wijzen.

Ook in de Sowjet-Unie zelf, met name in Kazakhstan, wordt de positie van de landbouw ernstig bedreigd geacht. Alvorens naar Praag te vertrekken nam Chroestsjow daar persoonlijk poolshoogte en uitte hij ten overstaan van verantwoordelijk gestelde plaatselijke partij-autoriteiten onverbloemde critiek op de huidige ontwikkeling der situatie.

VERTROUWELIJK

HOOFDSTUK II - DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES

De Partijlijn

Zoals gebruikelijk heeft de C.P.N. zich na de verkiezingen bezonnen op de positie van de partij en de gevolgde politieke lijn. Dit geschiedde in resp. eind April en begin Mei gehouden bijeenkomsten van de districtsbesturen en in een zitting van het Partijbestuur, op 23 Mei j.l., alwaar Paul de Groot een inleiding hield die met algemene stemmen werd goedgekeurd.

Uit het Waarheidsverslag van de Amsterdamse districtsbestuursconferentie, waaraan ook door vooraanstaande kaderfunctionarissen en prominente communisten uit de massa-organisaties werd deelgenomen, blijkt, dat er in de partij stemmen zijn opgegaan, die de juistheid van de bij de verkiezingen gebruikte leuze "Eenheid tegen Romme" in twijfel trokken. Het Partijbestuur heeft echter onomwonden te kennen gegeven, dat de leuze juist is geweest en wees voorstellen tot herziening van de leuze met het doel haar te verhelderen af. De opposenten werd te verstaan gegeven, dat hun voorstellen niet gebaseerd waren op de ervaring dat de anti-Romme-leuze de ontwikkeling van de strijd zou remmen, maar dat deze plannen tot wijziging voortkwamen uit een terugwijken voor de propaganda van de tegenstanders. De geuite bezwaren: de "Eenheid tegen Romme"-leuze zou bij de massa de opvatting kunnen doen ontstaan, dat de communisten zich tegen het katholieke geloof richten of een persoonlijke aanval op Romme doen, werden terzijde geschoven.

Als aanhangers van het "democratisch centralisme" weten deze opposenten, over wier aantal en betekenis niets werd gepubliceerd, thans wat hen te doen staat. Zij zullen verder geen critiek meer op de partijlijn mogen uitoefenen en alleen maar mogen verkondigen dat de gevolgde lijn de juiste is.

Uit wat Harry Verhey aan de vooravond van de zitting van het Amsterdamse districtsbestuur in "De Waarheid" te berde bracht viel overigens al af te leiden, welk lot critiek op de Romme-leuze beschoren zou zijn. De landelijk propaganda-leider stelde dat de partij bij de verkiezingsactie beslissende stappen had gedaan in de uitwerking van een juiste en doeltreffende politiek. De strijd voor de vrede, de nationale zelfstandigheid, de democratie en de welvaart kan, aldus Verhey, niet met succes worden gevoerd zonder het tot stand brengen van de eenheid van de arbeidersklasse. En deze kan weer niet worden bereikt zonder actie, t.w. een actieve strijd voor de directe belangen van de arbeiders.

VERTROUWELIJK

Omdat alleen de strijd tegen de hoofdvijand der arbeidersklasse helpen kan bij het totstandbrengen van de eenheid der arbeidersklasse moest de partij deze vijand aanwijzen. Daarom formuleerde het partijbestuur op 9 Januari 1954 de leuze "geen anti-communisme, maar anti-kapitalisme". De leuze "Eenheid tegen Romme" nu was de direct hanteerbare en agitatorische vorm van de formulering van het P.B. De brochure van Paul de Groot "Romme legt zijn kaarten op tafel" vormde de propagandistische motivering van beide leuzen.

Het belangwekkendste aspect van de door Paul de Groot ter partijbestuurszitting gehouden inleiding is, dat de "strijd voor de nationale zelfstandigheid" thans op de voorgrond is geplaatst. Het herstel van de nationale zelfstandigheid is het "onmiddellijke doel". Wij moeten, aldus de partijsecretaris, een grote en volgehouden politieke agitatie voeren voor verandering in de buitenlandse politiek van Nederland, voor het Sowjet-Russische plan tot collectieve veiligheid en vrede in Europa, tegen de herbewapening van de Duitse Weermacht, tegen de E.D.G., tegen de Amerikaanse luchtbases in ons land.

De strijd voor de nationale zelfstandigheid dient te worden uitgebreid tot nieuwe terreinen, door b.v. op te treden tegen de bevoorrechtiging van Amerikaanse ondernemingen boven de Nederlandse, en door te ageren tegen de West-Duitse concurrentie op het gebied van handel en transport. Hierdoor moet getracht worden het front te verbreden tot alle kringen van de Nederlandse bevolking, die onder de Amerikaanse overheersing te lijden hebben en moet gepoogd worden deze kringen tot actie te brengen. De communisten zijn bereid allen te ondersteunen, die in deze richting iets willen doen, ongeacht hun motieven of politiek op binnenlands gebied (d.w.z. ook "de reactie" mits anti-Amerikaans ingesteld).

Het is niet duidelijk hoe De Groot dit streven naar een "nationale" eenheid van actie, waarbij onder het mom van de nationale zelfstandigheid alles wordt gedaan om de buitenlandse politiek van de Sowjet-Unie te bevorderen, rijmt met de sinds jaar en dag beoogde eenheid van actie der arbeidersklasse, die tot stand moet komen door te ijveren voor de dagelijkse belangen der werkers.

In zijn inleiding brengt De Groot slechts naar voren dat bij het streven naar verbreding van het front tot alle onder de Amerikaanse overheersing lijdende kringen de eenheid van actie van de arbeidersklasse tegen de reactie de voornaamste voorwaarde is en blijft.

VERTROUWELIJK

In het licht van dergelijke vragen is het begrijpelijk dat De Groot zijn partijgenoten voorhield: "De huidige toestand vereist van ons, dat wij niet alleen onze actie tot verdediging van de dagelijkse belangen van de massa versterken en onze agitatie vereroten, maar ook dat onze partij leert manoeuvreren, leert een soepele tactiek toe te passen en deze in gesloten rijen door te voeren" (onderstreping dzz.). Als de communist dat niet weet op te brengen dan bestaat er maar één sanctie: zuivering.

De Groot schroomde niet er onverbloemd op te wijzen, dat zij die ongeneeslijk blijken, de onverbeterlijke sectariërs en bewuste saboteurs van de partijpolitiek, uit de partij verwijderd moeten worden en dat degenen die de partijpolitiek nog steeds niet kunnen begrijpen, die altijd weifelen en twifelen, uit de besturen en de openbare functies zullen worden teruggetrokken.

Opmerkelijk zijn in De Groot's inleiding geluiden die ook in een recente resolutie van het Centraal Comité der Belgische Communistische Partij zijn te beluisteren. Het bedoelde C.C. gaf in deze resolutie, die een voortdurend mea culpa is in verband met het voor de communisten in België wel zeer magere verkiezingsresultaat, te kennen, dat vooral gedurende de verkiezingscampagne de neiging bestond om de (Katholieke) Christelijke Volkspartij, de Liberale Partij en de Belgische Socialistische Partij over één kam te scheren. Een dergelijke neiging werd ronduit verkeerd genoemd omdat zij de socialistische werkers tegen de borst stuit, de eenheid van actie aan de basis remt en de ontmaskering tegenwerkt van de rechtse socialistische leiders, die niet verward mogen worden met de massa der socialistische werkers.

Het is zeker met dezelfde bedoeling, dat Paul De Groot, al of niet van bovenaf geïnspireerd, zich in zijn inleiding keerde tegen opvattingen, die de P.v.d.A. op één lijn willen stellen met de Katholieke en andere partijen van het grote kapitaal.

Daarom wordt aan de communistische statenleden geadviseerd om te ijveren voor de samenstelling van Colleges van Gedeputeerden, waaruit K.V.P.-ers van de richting Romme, alsook daarmee gelijk te stellen A.R. en C.H., geweerd worden. Dit lijkt typisch een gebaar om de massa der socialistische werkers zand in de ogen te strooien. Immers de communistische statenleden mogen niet zonder meer hun stem geven aan tot de P.v.d.A. en V.V.D. behorende statenleden, maar alleen aan "diegenen, die er mee instemmen om de Romme-richting uit het College te weren".

Van een bijzonder optimisme maar van weinig realisme getuigde De Groot's uitroep, dat de tijd begint te rijpen voor een actieve rol van de C.P.N. in het Nederlandse politieke leven.

VERTROUWELIJK

De partijsecretaris achtte het nog te vroeg om over de verkiezingen van 1956 te spreken, maar hij vond het niet te vroeg om te denken over een regering, die hoofdzakelijk zou steunen op de P.v.d.A. en de V.V.D., zonder Katholieken van de richting Romme.

Hij zegde toe, dat de C.P.N. bereid zou zijn aan het tot stand komen van een dergelijke regering mede te werken, indien haar buitenlandse politiek op internationale ontspanning gericht zou zijn. Bij de discussie vroeg Henk Gortzak zich af, of het niet beter ware het oog gericht te houden op een regering van P.v.d.A., V.V.D. en C.H.U. Paul De Groot had blijkbaar over het hoofd gezien, dat de door hem voorgestelde regering van P.v.d.A., V.V.D. en eventueel C.P.N. geen werkmeerderheid zou hebben.

Voor het eerst schonk de partijsecretaris gepreciseerde aandacht aan het optreden van de B.V.D. Na te hebben medegedeeld, dat in de partij stelselmatig onwettige, ondergrondse spionage- en provocateursarbeid wordt bedreven, kondigde hij aan, dat zal worden overgegaan tot het openbaar maken en aan de kaak stellen van enige van de praktijken van de geheime politie en de vijfde colonne van Amerika in "onze democratische rechtsstaat".

Het P.B. keurde tenslotte nog voorstellen goed tot uitwerking van een agrarisch urgentieprogram en een program voor de middenstand. Het besloot het standpunt van de partij inzake de sport nader te formuleren.

Er zal een bijeenkomst van communistische en andere kunstenaars worden belegd ter bespreking van de vraag hoe de kunst dienstbaar kan worden gemaakt aan de strijd voor het herstel van de nationale zelfstandigheid. Voorts werden maatregelen aangekondigd tot versterking van het partijsecretariaat, betr. wijzigingen in de leiding van het agrarische werk en tot reorganisatie van het werk onder de vrouwen. Binnen korte tijd zal een groots opgezette leden- en abonné-werfcampagne worden begonnen.

Bedrijfswerk

Een in no 5 van "politiek en Cultuur" gepubliceerd artikel "De rol van de bedrijfskrant" van J.A.G. (waarschijnlijk Jan Arnold Gerritze, een der leidende figuren van het landelijk Bedrijfs- en Vakverenigingsbureau) toont weer eens overduidelijk aan, hoe de C.P.N. worstelt met het probleem om de buiten haar rijen staande massa der arbeiders te bereiken. De partij is zich er bewust van, dat de bedrijven de aangewezen plaats zijn om de massa der arbeiders te benaderen en zij wijst dan ook voortdurend op de betekenis van het bedrijfswerk en van de bedrijfskrant.

VERTROUWELIJK

Een goede verspreiding van de bedrijfskrant is van het allergrootste belang. Er zullen steeds nieuwe verspreidingsmethoden moeten worden uitgedacht om de moeilijkheden die de reactie de kameraden in het bedrijf bij de verspreiding van de bedrijfskranten in de weg legt te overwinnen. Deze moeilijkheden zullen er b.v. niet toe mogen leiden dat verspreiding alleen aan de poort van het bedrijf plaats vindt, maar ook op het bedrijf zelf of bij de "maats" thuis. De auteur van het artikel herinnert dan aan tijdens de bezetting gebruikelijke methoden: "Allen die zich onze werkwijze uit de bezettingstijd herinneren, weten dat "De Waarheid" toen ook niet aan de poort verspreid werd, maar hij kwam er toch!".

MANTELORGANISATIES

Vredesbeweging

Behoudens de in het maandoverzicht 3/'54 geschetste activiteit in het kader van de "Maand van strijd tegen de E.D.G." valt er voor ons land thans weinig nader nieuws te melden. De demonstratie tegen de herbewapening van West-Duitsland in Amsterdam zou op Hemelsvaartdag (27 Mei) gehouden zijn, indien zij niet was verboden door de burgemeester van de hoofdstad. De als communistisch bekend staande Nederlandse Vredesraad had ook in dit geval voorbereidingen getroffen om zelf buiten schot te blijven door in bedrijven "27 Mei-comité's" te vormen, die deelname aan de manifestatie moesten stimuleren.

Van 24 tot 28 Mei kwam inmiddels in Berlijn de voltallige Wereldvredesraad in buitengewone zitting bijeen. De agitatie tegen de totstandkoming van de E.D.G. wordt blijkens zijn jongste beslissingen met kracht voortgezet. De besprekingen waren tevens wederom gewijd aan de nationale onafhankelijkheid. De communisten achten deze in de E.D.G. het ernstigst bedreigd. De situatie in Z.O.-Azië kwam vluchtig ter sprake. Er werd een resolutie aanvaard betreffende de noodzaak om het experimenteren met en het gebruik van atoom- en waterstofbommen te verbieden.

Het secretariaat van de Wereldvredesraad werd volgens de niet-communistische pers in April j.l. van Praag naar Wenen verplaatst. De communistische pers in Nederland ging aan dit feit voorbij.

VERTROUWELIJK

Buchenwaldherdenking

In het voorgaande M.O. werd reeds in het kort gewezen op de gebruikelijke internationale herdenking op 11 April j.l. van de bevrijding van het concentratiekamp Buchenwald. Zij vond wederom plaats onder auspiciën van de "Fédération Internationale des Résistants" (F.I.R.). Een speciaal hiervoor in het leven geroepen comité trof de voorbereidingen voor Nederlandse deelname, teneinde ook hier de communistische achtergrond van deze manifestatie te verdoezelen. Deze opzet had ditmaal enig succes. Onder de ca 70 Nederlandse deelnemers bevond zich een vrij groot aantal politiek onverdachte personen. In Nederland heeft deze herdenking mogelijk nog een nasleep. De delegatie bracht uit Buchenwald een urn met aarde mee, met de bedoeling die zo mogelijk officieel bij te zetten. Een dergelijke plechtigheid werd in Juni '52 door een ander comité georganiseerd ter bijzetting van een urn met as van slachtoffers, die in Auschwitz waren vermoord.

Nederlandse Vrouwenbeweging

Op 3 Mei 1954 keerde Rie Lips-Odinot, vice-voorzitster der Nederlandse Vrouwenbeweging, terug van haar bezoek aan Indonesië. Haar partijgenoten haalden haar op Schiphol feestelijk in.

Terwijl in de N.V.B.-afdelingen in de afgelopen maanden grote aandacht is besteed aan de band met de Gerwis, de Indonesische vrouwenbeweging, viel het nauwere contact met de Duitse zusterorganisaties niet zo op, aangezien daarmee weinig aan de weg werd getimmerd. In het periodiek "Vrouwen voor Vrede en Opbouw" werd slechts terloops over in West-Duitsland gelegde contacten gerept. Ook "De Waarheid" volstond met een kort berichtje over de ontvangst van 35 West-Duitse vrouwen, die eind April de N.V.B. in Nederland bezochten. Over en weer werd tijdens deze ontmoetingen verslag uitgebracht over de acties tegen de E.D.G.

Jeugd

Wanneer het A.N.J.V. geen fiasco wil riskeren zal het zich in de komende maanden wel voornamelijk moeten bepalen tot de voorbereiding van de Internationale Conferentie betreffende de rechten van de Plattelandsjeugd (Dec. '54 op nog nader vast te stellen plaats). Niettemin moet het dungezaaide kader zich noodgedwongen ook met vele andere zaken bezig houden.

VERTROUWELIJK

Zo ontwikkelt het A.N.J.V. grootscheepse plannen voor een Nationaal Pinksterfestivalkamp, van 5-7 Juni a.s. te Hulshorst op de Veluwe. Niet minder dan circa 1600 jongeren worden daar verwacht, waaronder wellicht vertegenwoordigers van buitenlandse jeugdorganisaties. Het ligt wel geheel in de lijn van de huidige A.N.J.V.-politiek der "frontverbreiding" om ook politiek anders georiënteerde jongeren voor deze ontmoeting te interesseren.

Het is bevreemdend hoe weinig aandacht, ook in de communistische pers in Nederland, besteed werd aan de op 18 en 19 Mei j.l. in Berlijn gehouden Europese Jeugdconferentie tegen de E.D.G., die om onbekende redenen tweemaal was uitgesteld. Namens het A.N.J.V. en de O.P.S.J. was o.m. Trijntje R. Kriesels-Bultje aanwezig op deze meeting.

Volgens persberichten kwamen daar uit ruim twintig landen een 120-tal jongeren, onder wie ook niet-communisten, tezamen. Besprekingen van deze aard en omvang zouden zich bij uitstek hebben geleend voor de bekende massa-politieke propaganda. Het uitblijven daarvan kan uiteenlopende redenen hebben. Men zou de vraag kunnen stellen of voor dit geval het "brede" karakter prevaleert boven directe actie in de communistische pers en anderszins.

De Nederlandse communisten hebben laat gereageerd op de diensttijd-verkorting in België. De eerste reactie was een artikel van Marcus Bakker in "De Waarheid" van 13 Mei j.l., getiteld "Achtien maanden", waarin de schrijver voorstelde in Nederland soortgelijke stappen te ondernemen. Het A.N.J.V. heeft zich bij deze wens aangesloten.

Tenslotte moet de vergrote belangstelling van het A.N.J.V. voor de oud-militairen Johan van Biemen en Piet van Staveren worden vermeld. De eerste werd op 14 Mei j.l. bij beschikking van de Minister van Justitie voorwaardelijk in vrijheid gesteld en op 16 Mei d.a.v. officieel verwelkomd in "Krasnapolsky" te Amsterdam. Naast vertegenwoordigers van de C.P.N., de E.V.C. en het A.N.J.V. voerde de moeder van Piet van Staveren hier het woord. Zij merkte o.m. op, "dat Piet binnen enkele maanden Johan persoonlijk de hand hoopt te kunnen drukken".

Van Biemen zelf riep de aanwezigen op niet te rusten, voordat Piet van Staveren vrij zou zijn.

Het A.N.J.V. zal wel niet ophouden deze beide "strijders" op de voorgrond te houden: Van Biemen als "slachtoffer van de E.D.G." en van Staveren als martelaar van het "kolonialisme".

VERTROUWELIJK

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING

In Juni WVV-conferentie tegen de EDG

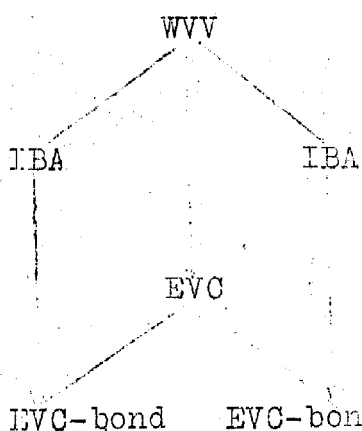
De in het vorige maandoverzicht reeds genoemde Europese Vakverenigings-conferentie zal op 20, 21 en 22 Juni a.s. te Berlijn worden gehouden, met als centraal vraagstuk "de rol en de taken der vakverenigingen om te komen tot vreedzame relaties tussen alle landen van Europa, tot werkelijke garanties voor veiligheid, tot vrede en tot verhoging van het levenspeil van de werkende bevolking der Europese Staten".

Het WVV heeft alle organisaties en alle arbeiders van Europa uitgenodigd zich op de conferentie te doen vertegenwoordigen, ongeacht of ze wel of niet bij het WVV zijn aangesloten. (Vergelijk de deelname door niet-communisten aan de op 18 en 19 Mei jl. te Berlijn gehouden Europese Jeugd-conferentie tegen de EDG onder auspiciën van de W.F.D.Y., besproken in hoofdstuk II).

Meer activiteit van de IBA's gewenst

Tijdens het derde WVV-congres (October 1953, Wenen) is reeds critiek geoeffend op de geringe activiteit van de Internationale Beroepsafdelingen (IBA's) van het WVV. Ter 25ste zitting van het Uitvoerend Bureau van het WVV (22 - 28 Maart jl. te Wenen) is besloten, dat het WVV-secretariaat een sterkere controle zal gaan uitoefenen op de werkzaamheden van de IBA's.

Ter versteviging van het contact zullen meer afgevaardigden der IBA's van het WVV naar de nationale vakbonden worden gezonden.

Naast het rechtstreekse contact met nationale vakcentrales beschikt het WVV echter in zijn verschillende Internationale Beroeps Afdelingen, de zgn. IBA's, mede over de middelen om rechtstreeks in verbinding met de bedrijfsbonden te komen, zulks met voorbijgaan van de landelijke centrales, aangesloten bij het Wereld Vakverbond. Het is deze meer directe verbinding die het WVV versterkt wenst te zien.

In de praktijk viel van het vorenstaande reeds hier en daar iets waar te nemen. Zo was op het eind Maart te Groningen gehouden 3e Congres van de BLZ-EVC een functionaris uit Italië van de IBA Land en Bosbouw aanwezig. Op het een week tevoren in Amsterdam gehouden 3e Congres van de ANBZ-EVC was dit -voor zover bekend- niet het geval, maar wel werd daar van bestuurszijde aangedrongen op een grotere belangstelling bij de leden voor de IBA van Transport-, Haven- en Visserijarbeiders en voor het WVV. Ook de opvallende activiteit van De Metaal-EVC bij de voorbereiding van het in Juli a.s. te houden congres van de IBA-Metaal vormt een aanwijzing te meer.

VERTROUWELIJK

Nieuw informatie-bulletin van het WVV

Het in tien talen uitkomende 14-daags orgaan van het WVV zal voortaan eens per maand verschijnen. Een bij het April-nummer 1954 gevoegde circulaire deelt mede, dat het WVV naast het maandblad een 14-daags informatie-bulletin zal uitgeven, "bestemd voor organisaties en de vakbewegingspers in alle landen". Het wordt gekwalificeerd als "een waardevolle aanvulling" op het maandblad.

Naast het voor ieder verkrijgbare WVV-orgaan wordt dus nu een informatie-bulletin in beperkter oplage beschikbaar gesteld ten dienste van besturen en vakbondspers. Het laat zich aanzien, dat deze wijzigingen passen in hetgeen hiervoor werd vermeld over de beoogde versteviging van het contact tussen WVV, IBA's en landelijke vakbonden.

De genoemde circulaire doet na de mededeling over het nieuwe bulletin nog een beroep op de actieve medewerking van de lezers om hun ervaringen uit te wisselen en inlichtingen te verstrekken, opdat deze publicaties in uiteenlopende, ook moeilijke omstandigheden hun tot hulp zullen zijn.

Dit is slechts mogelijk, zo schrijft de uitgever, "door ons te schrijven, door ons Uw meningen en suggesties ten behoeve van onze publicaties te laten weten, door ons in te lichten over wat er gaande is in Uw omgeving in de bedrijven" enz. (onderstr. dzz.)

Moeizame herorientatie van de EVC

Kenmerkend voor de huidige situatie, waarin de communistische vakbeweging verkeert, is enerzijds een opvallend gebrek aan actie in het openbaar, anderzijds een voortdurend en moeizaam pogen om zich intern aan te passen aan de nieuwe tactiek van Partij en WVV.

Ogenschijnlijk is er niet veel nieuws onder de zon. Al de gedragingen worden beheerst door het streven om tot eenheid van actie te komen, op zichzelf al weer een oud thema.

Het WVV heeft echter in de jaren na 1950 aan dit begrip bij herhaling nieuwe inhoud gegeven, wat ook van de EVC noodzakelijkerwijs een zekere herorientatie vroeg. De communistische leiding kan die gemeenlijk zelf wel opbrengen, maar het overtuigen van de massa der leden gaat minder vlot.

Het EVC-Welvaartsplan van Maart 1954 en de daaraan voorafgegane EVC-brochure "Nieuwe Perspectieven" (zie M.O. 2/'54, blz. 16 e.v.), beide gebaseerd op richtlijnen van het WVV, bleken voor het lagere kader en de leden niet zo licht verteerbare kost te zijn.

Sommige leden vreesden een verburgerlijking en afzwakking in het optreden van de EVC. In verband hiermede werd een algemene interne voorlichting noodzakelijk geacht. Op 11 April jl. werd daarom te Amsterdam een grote landelijke kaderconferentie belegd, waarop de algemeen secretaris Bertus Brandsen het standpunt van de leiding uit de doeken deed. Het strijddkarakter van de EVC blijft z.i. gehandhaafd, want men kan niet aannemen, dat andere bevolkingsgroepen en de regering het nieuwe welvaartsplan maar zonder meer zouden aanvaarden. Hij achtte strijd, en dan zo mogelijk gemeenschappelijke strijd, ook in de toekomst noodzakelijk.

VERTROUWELIJK

Wat op deze conferentie door Brandsen in het milieu der Vakbeweging werd gedaan, deed Wiggert Stuit in de sfeer der Partij in het Mei-nummer van "Politiek en Cultuur". Hij zette daarin de betekenis van het EVC-plan uiteen. Met verwijzing naar de 24-uursstaking in de Rotterdamse haven op 27 Maart jl. achtte hij de mogelijkheid voor eensgezinde actie wel degelijk aanwezig.

De toelichting van Wiggert Stuit toont duidelijker dan de tam-geredigeerde EVC-plan-brochure aan waar het in wezen om gaat, nl. om "een strijd voor de herorientering van de arbeidersbeweging in haar geheel, om de overwinning op de afschuwelijke politiek van klasse-onderwerping aan het grootkapitaal, die door de leidingen van de zgn. Unievakbonden wordt gevolgd".

Deze onverzoenlijke toon klinkt in de tekst van het welvaartsplan der EVC waarschijnlijk voorzichtigheidshalve niet door.

Opheffing van "De Stem uit de Vakbeweging"

In Maandoverzicht no 5/1953 werd uiteengezet, waarom het in Maart 1950 verschenen oppositie-blad "De Stem van de NVV'er" is vervangen door "De Stem uit de Vakbeweging". Het eenheidsvraagstuk, zo werd van de kant der communisten gemotiveerd, was geen zaak van een aantal ontevreden NVV-ers, maar een probleem, dat de gehele vakbeweging raakt. Aanvankelijk werd in dit nieuwe periodiek bij het redactie- en administratie-adres de naam vermeld van de algemeen bekende communist en EVC-functionaris H.J. Meijers. Na diens breuk met Partij en EVC is deze tactische fout in zoverre hersteld, dat sedert November 1953 naam en adres van een nog tamelijk onbekende employé van het EVC-hoofdkantoor staan afgedrukt, t.w. Jan D. Kopjes Nieman (29-4-29) won. te Heemstede.

Volgens de tot dusver ontvangen berichten heeft het blad niet aan de verwachtingen der EVC-leiding beantwoord. Het waren voornamelijk EVC-kaderleden, die er zich op abonneerden.

In het Mei-nummer wordt nu medegedeeld, dat de redactie besloten heeft de uitgave te staken. "om de koersverandering in het NVV te bevorderen". Van enigerlei teleurstelling wordt niet gerept. In de toelichting heet het, dat "de beweging tegen de door de NVV-hoofdbesturen gevolgde vakbondspolitiek groter, dieper en duidelijker waarneembaar is dan ooit te voren, zodat daaraan niets in de weg mag worden gelegd en dat daarom de tijd gekomen is het uitgeven van 'De Stem uit de Vakbeweging' te staken".

Oppositie- en infiltratiewerk

Reeds lang bestaat in de EVC een verbod om leden van Uniebondorganisaties over te schrijven naar een der bedrijfsbonden der EVC. Leden, die daarvoor in aanmerking zouden komen, moeten worden bewogen in hun Uniebond oppositiewerk te verrichten, bijv. voorzichtig critiek oefenen op het bestuursbeleid en, alweer met de noodzakelijke voorzichtigheid, denkbeelden opperen, die in de EVC worden gepropageerd.

VERTROUWELIJK

De Uniebonden worden niet alleen bewerkt met dit oppositiewerk, maar ook door middel van infiltratie.

Communisten, die daartoe geschikt geacht worden, moeten ingevolge partij-opdracht uit de EVC-bond treden om zich aan te sluiten bij een Uniebondsorganisatie, bij voorkeur één der NVV-bonden. Deze infiltranten mogen niet met openbaar partijwerk worden belast. Zij moeten hun arbeid in het NVV rustig opzetten en trachten zich bij de andere NVV-leden populair te maken, opdat de mogelijkheid ontstaat, dat zij bijvoorbeeld bij een eventuele bestuursverkiezing kandidaat worden gesteld.

Ook dit infiltratiewerk brengt vele moeilijkheden voor de beoefenaars mede. Het vereist, meer nog dan het oppositiewerk, langdurige voorbereiding. Met andere woorden het is doorgaans een operatie op lange termijn.

Een voor de communisten aanvankelijk positief verloop toonde het volgende geval uit de praktijk:

Een bekend CPN'er, die naar een andere gemeente verhuisde, ontving van de Partij de opdracht voor de EVC-bedrijfsbond te bedanken en zich in zijn nieuwe woonplaats bij het NVV te melden. Hij deed dit en nam daar enthousiast deel aan de NVV-leden-werving, waarbij hij goede resultaten bereikte. Onder een groep medeleden wist hij -in dit geval al op vrij korte termijn- vertrouwen te wekken ofschoon enkelen hem wantrouwden. Toch bestond het voornemen hem kandidaat te stellen voor de vacature van plaatselijk afdelings-voorzitter. Geheel buiten deze zaak staande persoonlijke omstandigheden, maakten zijn verkiezing echter op het laatste ogenblik onmogelijk.

Hoewel in dit geval het beoogde doel niet werd bereikt, tonen de feiten aan langs welke weg en met welk resultaat de communisten zodanig infiltratiewerk kunnen verrichten.

Veelvuldig zijn nochtans de moeilijkheden. Zelfs bij voorzichtig optreden loopt de infiltrant steeds het risico van ontdekt en geroyeerd te worden.

Blijkens een uitspraak van een partij-functionaris is daarenboven het gevaar geenszins denkbeeldig, dat in het NVV geïnfiltreerde communisten zodanig onder invloed van hun nieuwe omgeving geraken, dat zij hun partij-plichten gaan verzaken, hun opdrachten saboteren en zelfs als partijlid bedanken.

Richtlijnen van REUTER

De op 22 en 23 Mei jl. gehouden zitting van het Partijbestuur der CPN -zie vorig hoofdstuk- hield zich ook bezig met het partijwerk in de vakbeweging.

Frits Reuter, partijbestuurder, EVC-voorzitter en medelid van het Bedrijfs- en Vakverenigingsbureau der CPN stelde strengere eisen aan partijgenoten, die hij met een nieuwe, vrij vage benaming als "vakbewegingswerkers" aanduidde. Zij moeten hun partijplichten, o.m. het bijwonen van vergaderingen nauwgezet nakomen teneinde zich een "hoog politiek bewustzijn" te verwerven om de strijd tegen de verkeerde invloeden in de vakbeweging te kunnen voeren.

VERTROUWELIJK

De taak van de Partij zal zijn, aldus Reuter, diep in te werken op de P.v.d.A. en het NVV en daar de nodige beweging te veroorzaken.

Verkeerde opvattingen in de CPN en EVC over het NVV bestreed hij scherp. Het was namelijk onjuist om alle leden over één kam te scheren en hen te beschouwen en te behandelen als personen met wie niet kan worden samengewerkt. Dit standpunt moet z.i. worden losgelaten.

Tevens vroeg hij meer aandacht voor het steunen van het vredeswerk door de vakbeweging en met name de EVC, daar dit tot nu toe zeer was verwaarloosd. Tenslotte vatte hij het karakter der vakbeweging -in dit geval de EVC- samen in de volgende vier grondregels:

- zij moet zoveel mogelijk partijlozen aantrekken en behouden
- zij mag geen copie van de Partij zijn
- zij moet voortdurend opkomen voor de belangen der arbeiders
- zij moet onherroepelijk de democratie handhaven.

Visserij

Bij de nadering van "vlaggetjesdag" (22 Mei jl.) hebben de ANBZ/EVC en het dagblad "De Waarheid" vrij veel aandacht besteed aan ten behoeve van de haringvisserij gestelde materiele eisen. Het succes bleef uit aangezien de begeerde en noodzakelijke "eenheid van actie" niet tot stand kwam.

Tevoren had de CBT/NVV voor dit geval namelijk het strijdmiddel van de staking al afgewezen.

Havens

Wel heeft de ABT/EVC in de Rotterdamse haven enig resultaat geboekt bij zijn streven naar samenwerking met het OVB/Verkeer. Bestuurders van beide organisaties kwamen driemaal bijeen en gaven gezamenlijk pamfletten van dezelfde inhoud uit.

Daarin zijn twee centrale eisen opgenomen, nl. 1e een loonsverhoging van f 5.- per week voor alle havenarbeiders en ten 2e opheffing van de Haven Arbeids Reserve (H.A.R.) met daarvoor in de plaats een orgaan, dat als werkgever verantwoordelijk is voor arbeiders in zijn dienst. Andere stappen zullen volgen. Het is nog niet duidelijk welke van beide vakorganisaties daarbij de leiding zal hebben.

Het ANBZ-congres

Het derde congres van de Algemene Bond van Zeevarenden (ANBZ-EVC), dat oorspronkelijk eind December van het vorig jaar gehouden zou worden, maar om technische redenen naar het heette moest worden uitgesteld, was op 19 en 20 Maart jl. in Amsterdam in vergadering bijeen. Voorzover bekend waren er onder de 45 aanwezigen geen afgevaardigden van buitenlandse organisaties. Wel werd een aantal begroetingstelegrammen van zuster-organisaties uit het buitenland ontvangen o.a. uit de Sowjet-Unie, Italië, Denemarken, China, Griekenland, Frankrijk, Indonesië en België.

VERTROUWELIJK

A.C. Hoiting, vice-voorzitter hield een congresrede, waarin hij o.m. opmerkte, dat de zeelieden niet de nodige belangstelling opbrachten voor de Internationale Beroeps Afdeling van Transport-, Haven- en Visserij-arbeiders, aangesloten bij het WVV.

D. Kleinsma, die sprak namens de Algemene Bedrijfsbond Transport (ABT-EVC) stelde voor ter versterking van de organisatie en een betere behartiging van de belangen van de leden, de ANBZ met de ABT te doen fuseren. (Zulks in overeenstemming met de reeds in 1953 tot stand gekomen samensmelting van de I.B.A.'s Transport en Zeelieden). De belangen van de zeelieden en de transport-arbeiders waren, volgens hem, zeer nauw met elkaar verweven en deze zouden het meest dienend zijn met een fusie van beide organisaties.

Ook op het A.B.T.-congres van 28, 29 en 30 Mei j.l. kwam de fusie ter sprake, waarbij Kleinsma gewag heeft gemaakt van een zekere in de kring van de A.N.B.Z. tot uiting gekomen beduchtheid voor dit plan tot samensmelting.

Het nieuwe dagelijks bestuur van de ANBZ ziet er nu als volgt uit: A.G. Hoiting, voorzitter; J.F. Blankenlee, secretaris en A. Kiburg, penningmeester. De vrijgestelde bestuurder J.B.M. Booms werd als zodanig niet herkozen; wel blijft hij lid van het hoofdbestuur. Tevoren was van bestuurszijde uiteengezet, dat Booms in zijn standplaats Antwerpen niet meer werkzaam kon zijn, als gevolg van het besluit van de Belgische Minister van Justitie waarbij hem de toegang tot de arrondissementen Antwerpen, Brussel en Gent werd ontzegd.

Het BLZ-congres

Bij de voorbereiding van het BLZ-congres (Landbouw en Zuivel) gehouden te Groningen op 27 en 28 Maart jl. kon worden vastgesteld, dat vooral de financiële toestand van deze EVC-bedrijfsbond nog steeds niet rooskleurig is.

Op het congres vertegenwoordigde Frits Reuter het EVC-verbandsbestuur en Wessel Hartog de Algemene Bond van Werkers in de Bouwnijverheid (ABWB-EVC).

Het streek-karakter van de BLZ kwam op het congres weer duidelijk naar voren; het merendeel van de afgevaardigden was nl. uit de provincies Groningen, Friesland en Drente afkomstig. Op het congres werd dit een groot bezwaar genoemd. Vooral de provincies Overijssel, Utrecht en Noord-Brabant zullen in de toekomst in de propaganda worden betrokken.

Uit de inleiding van voorzitter H. Schuur blijkt, dat ook de BLZ de algemene EVC-tactiek van de "Eenheid van actie" op de voet volgt.

Bij de behandeling van het vraagstuk van de werkgelegenheid merkte hij op, dat in vergelijking tot de andere EVC-bonden vooral de BLZ de strijd tegen de werkloosheid en de vorming van de werklozen-comité's ter hand moet nemen. Dit is een gevolg van het feit, dat met name in de wintermaanden de werkloosheid in de drie noordelijke provincies groot is. De structurele werkloosheid in sommige noordelijke gebieden geeft deze EVC-bedrijfsbond op dit terrein goede aanknopingspunten.

VERTROUWELIJK

Ten congresse werd ten aanzien van de sociale positie van de plattelands-bevolking gezegd, dat de BLZ de strijd zal openen voor een premievrij pensioen voor alle werkers. Schuur kondigde aan, dat meer aandacht zal worden besteed aan de problemen van de plattelandsjeugd.

Inleider Schuur stelde voorts vast, dat de Bond vooral in het organiseren van de arbeiders in de zuivel-industrie is tekortgeschoten. Teneinde hierin verbetering te brengen zal een zelfstandige bedrijfsgroep Zuivel worden opgericht met een eigen bestuur en een eigen orgaan.

Op het congres voerde een Italiaanse vertegenwoordiger van de Internationale Beroeps Afdeling "Land en Bosbouw" van het communistische Wereld Vakverbond het woord. Hij zette het belang van samenwerking met de middengroepen -kleine tuinders en boeren- uiteen.

Samenstelling van het nieuwe dagelijkse bestuur:

Hendrik SCHUUR, voorzitter;

Hendrik VAN DER MOLEN, secretaris-penningmeester;

Bezoldigde bestuurders: Harm BODDE, (Wieringen); Jan DE BOER, (Heerenveen) en Gerrit SINTERNIKLAS, (Strijen).

Congres IBA-Metaal Juli a.s.

De voorbereidingswerkzaamheden voor uitzending van een zo breed mogelijke Nederlandse delegatie naar het van 3 - 7 Juli 1954 in Wenen te houden 2e Congres van de IBA-Metaal-WVV beginnen nu wat vastere vormen aan te nemen.

Had "De Metaal" zich aanvankelijk bij de propagering van het Congres incidenteel bediend van zijn orgaan "De Werker en de Metaalnijverheid" (zie M.O. 1/54 blz. 16), thans blijken aan den lande tal van vlugschriften en bedrijfskranten te worden verspreid, waarin het congres wordt gepropageerd.

Opvallend is de grote activiteit, die "De Metaal" aan de dag legt bij de voorbereiding van deze IBA-conferentie.

Het geheel der verschillende hiervoor noodzakelijke financiële acties, (steunlijsten voor de Ned. delegatie, zegelactie, filmavonden, bazars, verlotingen) zal worden besloten met een op 13 Juni te Birkhoven te houden landdag.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN

Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk

Omstreeks October 1953 nam de Socialistische Unie het initiatief om te komen tot een vorm van samenwerking tussen verschillende organisaties, waarvan men een anti-militaristische instelling mocht aannemen.

Slechts een deel van de organisaties, waarmee contact werd opgenomen, bleek in eerste instantie tot samenwerking bereid, t.w.: De Vredesbeweging "De Derde Weg", het Onafhankelijk Verbond van Bedrijfsorganisaties (O.V.B.), de Vrijdenkersvereniging "De Dageraad", de Federatie van Anarchisten

VERTROUWELIJK

in Nederland (F.A.N.) en de Vredesgroep van het Genootschap der Vrienden (Quakers).

Tijdens een bijeenkomst in Februari jl. te Amsterdam werd men het eens over een manifest, waarin o.m. wordt gesteld: Geweld als middel tot oplossing van internationale geschillen is verwerpelijk en daar van militaire verdragen geen veiligheid te verwachten is moet men zich tegen de E.D.G. keren.

Tevens werd een commissie opgericht, genaamd Onafhankelijke Contactcommissie voor Vredeswerk (O.C.V.). Bij haar zal verder de organisatie berusten en worden blijken van instemming met gencemd manifest ingewacht. Prof. N.A. Donkersloot bekleedt het voorzitterschap.

In de afgelopen maand trad de O.C.V. in de openbaarheid met een anti-militaristisch vlugschrift, dat eind April te Rotterdam op vrij grote schaal werd verspreid. Uit bedoeld pamflet bleek, dat nog andere organisaties zich hadden aangesloten, o.m. "Kerk en Vrede" en de Algemene Nederlandse Vredesactie (A.N.V.A.). De Vrijdenkersvereniging "De Dageraad" werd niet meer genoemd.

De O.C.V. schijnt tot dusver wel een zekere opgang te maken. Aangezien het merendeel dezer thans samenwerkende groeperingen de laatste tijd een kwijnend bestaan heeft geleid, zien zij mogelijk in de nieuwe organisatie een kans om hun ideeën in wat bredere kring te propageren. Op den duur zal waarschijnlijk geen macht van betekenis ontstaan omdat onderling de ideeële verschillen te groot zijn.

Nationaal Europese Sociale Beweging

Het arrest van het Amsterdamse Gerechtshof, waarbij in hoger beroep de beide N.E.S.B.-leiders Van Tienen en Wolthuis werden vrijgesproken, omdat dit college niet bewezen achtte, dat de N.E.S.B. een organisatie is, die het streven van de N.S.B. of van één of meer landverraderlijke organisaties tracht voort te zetten, werd op 18 Mei jl. door de Hoge Raad vernietigd.

Het hoogste rechtscollege, dat bij zijn arrest de zaak naar het Haagse Gerechtshof verwees, overwoog daarbij, dat niet alleen de beginselen en doelstellingen van de N.E.S.B. behoren te worden getoetst aan het streven der verboden en ontbonden organisaties, doch dat ook de feitelijke werkzaamheid van de N.E.S.B. in het onderzoek dient te worden betrokken.

VERTROUWELIJK

HOOFDSTUK V - ACTIVITEIT VAN INDONESIERS, CHINEZEN,
SURINAMERS ENZ.

Studie in of buiten Nederland?

Het is nog steeds niet duidelijk of de Indonesische regering inderdaad van plan is de Indonesische studenten in Nederland, d.w.z. hen, die met een R.I.-beurs studeren, op te dragen elders in Europa hun studie voort te zetten. Een zeer links georiënteerde en anti-Nederlands gezinde groep, waartoe de Indonesische Minister van Onderwijs behoort, is daarvan voorstander en volgens een persbericht zou deze onlangs hebben bekendgemaakt, dat een dienovereenkomstig besluit bereids is genomen. Anderzijds is het echter bekend, dat verscheidene Indonesische studenten in Nederland er niets voor gevoelen hier hun studie af te breken.

Tijdens het op 20 en 21 April j.l. te Bentveld gehouden congres der te Delft zetelende Indonesische studentenvereniging "Persatuan Peladjar Indonesia" (P.P.I.) is de kwestie der studie buiten Nederland ook ter sprake gekomen, daar aangeduid als de "spreiding" van Indonesische studenten in het buitenland en wel op basis van vrijwilligheid. Een deel der aanwezigen - er waren nog geen honderd deelnemers van de ongeveer vijfhonderd verenigingsleden - bleek geporteerd voor het instellen van een commissie ter voorbereiding van de "spreiding". Het hoofdbestuur was echter van mening, dat het voorbereidingswerk beter overgelaten kon worden aan de door de Indonesische regering ingestelde commissie. (Deze commissie heeft tot opdracht gekregen een onderzoek in te stellen naar de studiemogelijkheden buiten Nederland en zij moest van haar bevindingen verslag uitbrengen).

Intussen heeft de Indonesische Hoge Commissaris op het P.P.I.-congres medegedeeld, dat met ingang van 1 Mei 1954 de studiebeurzen der Indonesische studenten in Nederland zijn verhoogd en dat bovendien jaarlijks een bedrag aan kledinggeld zal worden uitgekeerd.

De "Persatuan Peladjar Indonesia" onderhoudt wel contact met enkele communistische studentenorganisaties, nl. met de "International Union of Students" (I.U.S.) en de "All China Student Federation" te Peking ter uitwisseling van publicaties, doch kan geenszins als een communistische of communistisch georiënteerde vereniging worden beschouwd.

Eenkel communistische geluiden hebben dan ook op het congres van de P.P.I. praktisch geen weerklank gevonden. De als vertegenwoordiger der "Perhimpunan Indonesia" aanwezige SLAMET SUKOTJO vroeg om de communistisch georiënteerde jeugdorganisatie in Indonesië, de "Ikatan Pemuda dan Peladjar Indonesia" (I.P.P.I.), in de zgn. buitenlandse betrekkingen der P.P.I. op te nemen. De Indonesische communist IMAM SURACHNO, die evenals SLAMET SUKOTJO in Augustus 1953 heeft deelgenomen aan het te Boekarest gehouden 4e Jeugdfestival, hield een fel betoog pro I.U.S. Er moest z.i. meer actief contact bestaan tussen het P.P.I.-hoofdbestuur en de I.U.S. en meer overleg worden gepleegd inzake het stelling nemen in bepaalde kwesties.

VERTROUWELIJK

De communistische "Ikatan Buruh Indonesia" te Amsterdam liet ook van zich horen door het congres telegrafisch te verzoeken een motie aan te nemen tot spoedige annulering der R.T.C.-overeenkomsten en zich uit te spreken tegen het gebruik van de waterstofbom.

Contacten

Het is reeds geruime tijd bekend, dat de "Perhimpunan Indonesia" te Amsterdam in contact staat met vorengenoemde jeugdorganisatie I.P.P.I. te Djakarta en van deze band ook wel naar buiten doet blijken. Zo ook het met de P.I. bevriende "Algemeen Nederlands Jeugd Verbond" (A.N.J.V.).

In het orgaan "Jeugd" dezer organisatie van 17 April j.l. is verder bekend gemaakt, dat "de Indonesische zusterorganisatie Pemuda Rakjat" een nieuw blad heeft uitgegeven, met name "Generasi Baru" (Nieuwe Generatie) en dat het A.N.J.V. hoopt regelmatig artikelen uit dit blad over te nemen in zijn orgaan "Jeugd", daar de strijd van de Indonesische en die van de Nederlandse jeugd nauw aan elkaar verbonden zijn.

"Dag van Azië"

In verband met de op 26 April j.l. te Genève begonnen conferentie ter bespreking van de Koreaanse en de Indo-Chinese vraagstukken, die van belang zijn voor alle volkeren van Azië, heeft de Indiase Vredesraad besloten genoemde aanvangsdatum voortaan te noemen "Dag van Azië". Aldus een bericht in het nummer van 16 April j.l. van het te Boekarest uitgegeven blad "Voor een duurzame Vrede, voor Volksdemocratie".

31-5-1954

HOOFDSTUK VI -OVERZICHT DER STAKINGEN IN DE MAAND APRIL 1954,
zie blz 23

ERRATUM: In M.O. nr 3-54 blz 6 leze men in de laatste cijfer-tabel i.p.v. 13.4 het getal 3.4

Stakingen overzicht in
April 1954

<u>Bedrijf</u>	<u>Aanleiding</u>	<u>Inmerging</u> <u>Vakbonden</u>	<u>Resultaat</u>	<u>V</u> <u>o</u> <u>l</u> <u>s</u> <u>n</u> <u>o</u>
van Oosterom, Aannemersbedr. te Amsterdam	Stakers eisten een hoger tariefloon	ABWB-EVC stookte	Geen	1
Heiwerkers te Rotterdam	Stakers eisten een bruto weekloon van f. 95,-	Heiwerkers- vereniging "De Eendracht" riep de sta- king uit	Geen	2
Heiwerkers te Schiedam	idem	idem	idem	3
Nederlandse Kabel Fabriek te Delft	Tariefkwestie	De Metaal-EVC stookte	Tariefregeling zou worden herzien	4
N.V. Koninklijke Plateelbakkerij Zuid-Holland te Gouda	Invoering Bedeaux- stelsel	Uniebonden bemiddelden Chevofa-EVC stookte	Invoering Bedeaux- stelsel werd uit- gesteld	5
Vleeswarenfabr. NV Hartog te Oss	Tariefkwestie	Geen	Geen	6
P.J. Eygelsheim & Zonen te Rotterdam	Loonkwestie	Geen	Geen	7
N.V. R'dam Stuwadoorsmij. te Rotterdam	Geen onmiddellijke toe- zegging van toeslag bij het lossen van calcium- toonaarde	NVV bemiddelde ABT-EVC en OVV-Verkeer stookten	Na onderzoek van de lading zou verhoging taakloon worden uitbetaald.	8

V
o
l
g
n
o

Begin
in
vori-
ge
maand

De onder de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal stakers aan. De boven de stakingsstreep vermelde getallen geven het aantal arbeiders aan dat in normale toestand werkzaam is.

.: staking met vooraf bepaalde tijdsduur (korter dan 24 uren)
-: staking met vooraf bepaalde tijdsduur (24 uur of langer)
=: staking met niet vooraf bepaalde tijdsduur.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	20-3	40																													
		30																													
		Op 25 Maart liep het aantal stakers terug tot 18																													
2	27-3	200																													
3	29-3	18																													
4											80																				
											51																				
5													50																		
6														145																	
7																50															
8																									50						